

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Tomáše Kocourka a soudkyň Sylvy Šiškeové a Evy Šonkové v právní věci žalobce: **Proti-plotu, z.s.**, se sídlem Hnězdenská 767/4a, Praha 8, zast. JUDr. Petrou Humlíčkovou, Ph.D., advokátkou se sídlem Vodičkova 704/36, Praha 1, proti žalovanému: **Magistrát hlavního města Prahy**, se sídlem Mariánské náměstí 2/2, Praha 1, za účasti osob zúčastněných na řízení: **I) Ing. F. Č.**, zast. Mgr. Janem Soukupem, advokátem se sídlem U Prašné brány 1079/3, Praha 1, **II) CETIN a.s.**, se sídlem Českomoravská 2510/19, Praha 9, **III) Pražská teplárenská a.s.**, se sídlem Radlická 364/152, Praha 5, a **IV) 3 DUBY, z.s.**, se sídlem Heřmanova 1119/9, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 1. 2024, č. j. MHMP 116223/2024, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 19. 9. 2024, č. j. 18 A 12/2024-171, o návrhu žalobce na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

- I. Návrh žalobce na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti **s e z a m í t á .**
- II. Žalobci **s e u k l á d á** zaplatit soudní poplatek za návrh na přiznání odkladného účinku ve výši **1 000 Kč.**

O d ů v o d n ě n í :

[1] Úřad městské části Praha 7 (stavební úřad) ve společném územním a stavebním řízení schválil stavební záměr „*Sjezd z komunikace K P. na pozemek parc. č. X v k. ú. P. X – T.*“. Odvolání městské části Praha-Troja žalovaný zamítl a rozhodnutí stavebního úřadu potvrdil. Proti rozhodnutí žalovaného se žalobce bránil u Městského soudu v Praze, který žalobu zamítl.

[2] Žalobce (stěžovatel) spojil kasační stížnost proti rozsudku městského soudu s návrhem na přiznání odkladného účinku. Výkon rozhodnutí žalovaného by pro něj znamenal podstatnou újmu. Realizace stavby by znamenala, že v případě úspěchu v soudním řízení by bylo možno jejího odstranění dosáhnout jen se značnými obtížemi. Stavba není dokončena, ale byl odstraněn původní plot, odtěžena zemina a zčásti byly zhotoveny opěrné

zdi z železobetonu. Připravuje se bednění pro vybudování dalších částí opěrných zdí. K tomu stěžovatel přiložil fotografii ze dne 24. 9. 2024 zachycující staveniště.

[3] Stěžovatel poukázal na to, že stavba se nachází v přírodním parku Drahaň – Troja, jenž je chráněn pro dochované přírodní a krajinné hodnoty. Zájem stěžovatele (spolku, jehož posláním je ochrana přírody a krajiny) i veřejný zájem vyžadují, aby nedocházelo k rozšiřování zastavěných ploch, neboť je tím omezována schopnost krajiny zadržovat vodu, zvyšuje se přehřívání městského prostředí a je narušován krajinný ráz. Městský soud v usnesení ze dne 2. 5. 2024, č. j. 18 A 12/2024-48, jímž nepřiznal žalobě odkladný účinek, nesprávně uzavřel, že nejde o rozměrné stavební dílo, s jehož faktickým odstraněním by se pojily zvláštní potíže či nepřiměřené náklady. Součástí stavby však jsou mohutné železobetonové opěrné zdi, jejichž odstranění by bylo obtížné. Stavebník tvrdí, že náklady na stavbu budou mnohem vyšší než 3 miliony korun.

[4] K návrhu na přiznání odkladného účinku se vyjádřili osoba zúčastněná na řízení I) (dále jen „stavebník“) a žalovaný. Stavebník uvedl, že návrh na přiznání odkladného účinku je stručnější a obecnější než v řízení o žalobě; stěžovatelova argumentace je spekulativní a popis situace je „vylhaný“. Stěžovatel nespecifikoval ani neosvědčil své tvrzení o hrozící podstatné újmě. Stavebník odkázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu (NSS) k podmínkám pro přiznání odkladného účinku. Stavba je prakticky dokončena, chybí pouze finální vrstva povrchů (asfalt, resp. dlažební kostky), která se bude dokončovat ve druhém čtvrtletí 2025, a ozelenění železobetonové opěrky. Fotografie předložená stěžovatelem je neaktuální a záměrně není pořízená z levelity komunikace K P., ale z nižšího místa. Tím je železobetonová opěrka pohledově zvýšena, ačkoli stavba sjezdu se ve skutečnosti nachází na úrovni a pod úrovní silniční komunikace. K tomu stavebník přiložil čtyři fotografie stávajícího stavu sjezdu.

[5] Stavebník zdůraznil zájem na zachování vinice. Eliminací sjezdu by došlo k rozsáhlé ekonomické újmě v podobě zmařených nákladů a také k zániku vinice. Celkové investiční náklady přesahují 7 milionů korun, prostavěno bylo již cca 80 %. Vinice Salabka jako celek má čtyři vlastníky a její dispozice prakticky vylučuje vnitroareálový pohyb osob a strojů. Stavba sjezdu nebude po dokončení prakticky vůbec negativně vnímána.

[6] Také žalovaný ve vyjádření odkázal na judikaturu NSS. Stěžovatel byl povinen precizně odůvodnit svůj návrh, uvést konkrétní skutečnosti a připojit k nim důkazy. Místo toho poukazoval spíše na újmu hrozící stavebníkovi, neboť tvrdí, že s odstraněním stavby by se pojily zvláštní obtíže. Svá tvrzení dostatečně nespecifikoval a neosvědčil, nabízí pouze obecné a spekulativní závěry.

[7] Ostatní osoby zúčastněné na řízení se k návrhu na přiznání odkladného účinku nevyjádřily.

[8] Podle § 107 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (s. ř. s.), nemá kasační stížnost odkladný účinek. NSS jej však může na návrh stěžovatele přiznat; § 73 odst. 2 až 5

pokračování

s. ř. s. se užijí přiměřeně. Možnost přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je ve smyslu § 73 odst. 2 s. ř. s. podmíněna tím, že by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro navrhovatele nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[9] Jak NSS uvedl v usnesení ze dne 21. 5. 2014, č. j. 6 Afs 73/2014-56, na které odkázali stavebník i žalovaný, újma, která má hrozit žadateli o přiznání odkladného účinku, nesmí být vzhledem k jeho poměrům bagatelní, nýbrž naopak významná, taková, která opravňuje, aby v jeho konkrétním případě pravidlo, že žaloba, resp. kasační stížnost odkladný účinek nemá mít, nebylo výjimečně uplatněno. Významnou bude újma spíše tehdy, nebude-li možno v případě, že bude napadené správní rozhodnutí naplněno a poté shledáno nezákonným a zrušeno, v podstatných ohledech navrátit v původní stav jím způsobené následky či dopady. Významnou bude též spíše tehdy, půjde-li sice při uplatnění rozhodnutí o následky vratné či napravitelné, avšak takového rázu, že způsobí žadateli vážné obtíže či významné poruchy v jeho životě, fungování, činnosti apod.

[10] NSS již také vymezil, že ten, kdo se domáhá přiznání odkladného účinku, má dostatečně konkrétně a individualizovaně tvrdit, že mu hrozí vznik nepoměrně větší újmy než jiným osobám, vysvětlit, v čem tato újma spočívá, a uvést její rozsah. Vylíčení podstatných skutečností o nepoměrně větší újmě musí svědčit o tom, že negativní následek, jehož se stěžovatel obává, by pro něj byl zásadním zásahem. Kromě výše uvedeného stěžovatele tíží též důkazní břemeno k tvrzením uplatněným v návrhu. Unesení tohoto důkazního břemena po stěžovateli vyžaduje, aby tvrzení, kterými odůvodňuje návrh na přiznání odkladného účinku, také řádně doložil (usnesení NSS ze dne 24. 9. 2015, č. j. 2 As 218/2015-50, bod 5).

[11] NSS dospěl v nynější věci k závěru, že podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nejsou naplněny. Stěžovatel totiž obdobně jako v řízení před městským soudem (body 42 a 48 usnesení městského soudu č. j. 18 A 12/2024-48) neunesl své břemeno tvrzení ohledně skutečností odůvodňujících přiznání odkladného účinku.

[12] Kasační soud nepřehlíží specifika toho, že stěžovatel je environmentálním spolkem, a této situaci je třeba přizpůsobit požadavek na konkrétnost tvrzení o hrozící újmě. Přesto však, stejně jako městský soud, shledal, že stěžovatelova tvrzení zůstala pouze v obecné rovině.

[13] V návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě stěžovatel poukázal na to, že došlo k vykácení vegetace a že v případě pokračování v realizaci stavby by nebylo možné dosáhnout jejího odstranění. Dále je v zájmu stěžovatele, aby nedocházelo k rozšiřování zastavěných ploch a aby byla zachována bezpečnost silničního provozu. Obdobně v nynějším návrhu spatřuje stěžovatel hrozící újmu pouze v obtížnosti případného odstranění stavby a v rozšíření zastavěných ploch, což má mít negativní vliv na zadržování vody, přehřívání prostředí a krajinný ráz.

[14] Ani v rámci návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti tak stěžovatel nepopsal dostatečně konkrétní negativní dopady, které by provádění stavby mohlo mít na životní prostředí v dané lokalitě, tedy nevysvětlil, jak se dotkne členů, které stěžovatel sdružuje a jejichž zájmy hájí. Obecné poukazy na důsledky rozšiřování zastavitelných ploch lze podle NSS vztáhnout prakticky na jakoukoli zástavbu. Ustanovení § 73 odst. 2 s. ř. s. však jistě nelze chápat tak, že by soud musel odkladný účinek k návrhu environmentálního spolku přiznat pokaždé, kdy takový spolek na tyto důsledky zcela neindividualizovaně poukáže.

[15] NSS v této souvislosti také připomíná, že z dočasné (zatímní) povahy institutu odkladného účinku kasační stížnosti vyplývá, že skutečnosti, z nichž je hrozící újma dovozována, se musí týkat zejména bezprostřední budoucnosti, tj. doby od nabytí právní moci rozhodnutí krajského soudu do vydání rozhodnutí o kasační stížnosti, neboť pouze po tuto dobu bude odkladný účinek kasační stížnosti dočasně působit. Poukaz toliko na obecné a navazující důsledky, k nimž může dojít někdy v budoucnu (přistoupí-li k němu ještě další okolnosti), zpravidla nesvědčí o hrozící újmě v bezprostřední budoucnosti (usnesení NSS ze dne 20. 6. 2019, č. j. 1 As 171/2019-48, bod 20). Stěžovatelem tvrzená újma je ale přitom spíše dlouhodobějšího a systémového rázu a převážně přesahuje rámec řízení o kasační stížnosti.

[16] Stěžovatel také namítá, že městský soud nesprávně zhodnotil, že v případě dotčené stavby nejde o rozměrné stavební dílo, a tudíž že s jeho případným odstraněním by se ve skutečnosti pojily zvláštní potíže či nepřiměřené náklady. K tomu NSS uvádí, že tento závěr nebyl pro rozhodnutí městského soudu stěžejní (tím bylo neunesení břemena tvrzení ze strany stěžovatele), a není stěžejní ani pro rozhodnutí kasačního soudu. Zároveň lze konstatovat, že i kdyby bylo možné ve shodě se stěžovatelem uzavřít, že se o rozměrné stavební dílo skutečně jedná (jde přitom o značně relativní konstatování), nenesl by obtíže a náklady spojené s jeho případným odstraněním v případě úspěchu žaloby stěžovatel, nýbrž stavebník, který se rozhodl ve stavbě i v průběhu soudního řízení pokračovat. Rozměrnost stavby a z ní plynoucí potíže při jejím odstraňování tedy ve výsledku nejsou ku prospěchu stěžovatelových argumentů.

[17] Z výše uvedených důvodů NSS kasační stížnosti odkladný účinek nepřiznal. Tím však nepředjímá rozhodnutí o věci samé (usnesení NSS ze dne 4. 10. 2005, č. j. 8 As 26/2005-76, č. 1072/2007 Sb. NSS).

[18] Podání návrhu na přiznání odkladného účinku podléhá podle položky 20 sazebníku poplatků, který je přílohou zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, poplatkové povinnosti ve výši 1 000 Kč. Proto NSS podle § 4 odst. 1 písm. h) *per analogiam* zákona o soudních poplatcích stěžovateli uložil povinnost tento soudní poplatek zaplatit (usnesení NSS ze dne 29. 2. 2012, č. j. 1 As 27/2012-32).

[19] Učinil tak i přesto, že stěžovatel po podání kasační stížnosti složil na účet soudu částku odpovídající nejen výši poplatku za kasační stížnost, ale i poplatku za návrh na

pokračování

přiznání odkladného účinku (záznam o složení částky 6 000 Kč na č. l. 30 spisu NSS). Poplatková povinnost totiž podle § 4 odst. 1 písm. h) *per analogiam* zákona o soudních poplatcích vzniká až uložení povinnosti poplatek zaplatit ve výroku tohoto rozhodnutí (usnesení rozšířeného senátu ze dne 4. 6. 2024, č. j. 9 As 270/2023-21, č. 4616/2024 Sb. NSS). Jelikož stěžovatel zaplatil o 1 000 Kč více, než činí soudní poplatek za kasační stížnost, bude tato částka použita k úhradě soudního poplatku za návrh na přiznání odkladného účinku. NSS proto stěžovateli výrokem II tohoto usnesení nestanovil k zaplacení soudního poplatku žádnou lhůtu.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 6. listopadu 2024

Tomáš Kocourek
předseda senátu